

Brno, March 25

Late Byzantine historians

George Sphrantzes, *Chronicon Minus*

Incipit (preface and 1.1-5), Καλὸν ἦν μοι, εὶς οὐκ ἐγεννήθην, ἢ παιδίον ἀποθανεῖν. Ἐπειδὴ τοῦτο οὐκ ἐγένετο, ἵστεον ὅτι ἐν ἔτει ,ζθ-ω (6909) ἐγεννήθην, Αὔγουστῳ λ' (30), ἡμέρᾳ τοίτῃ· ἀνεγεννήθην δὲ ὑπὸ τῆς ὁσιωτάτης καὶ ἀγίας Θωμαΐδος, περὶ ἣς ἐν τῷ προσήκοντι τόπῳ μέλλομεν διηγήσεσθαι τὰληθές.

1. Καὶ τῇ κη-η (28) τοῦ Ιουλίου μηνὸς τοῦ δεκάτου ἔτους (6909) ἐσκοτώθη ὁ ἀμηρᾶς Παϊαζήτης παρὰ τοῦ Τεμήρῃ· ὃς δὲ Παϊαζήτης ἦν πέμπτος αὐθέντης τῆς γενεᾶς αὐτοῦ. Ἐρτογρούλης γὰρ ἦν ὁ πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος Ὄτμάνης, ἐξ οὗ καὶ Ατουμαλίδαι· ὁ τοίτος Ὁρχάνης, ὁ τέταρτος Μοράτης, ὁ πέμπτος Παϊαζήτης, ὁ ἕκτος Μεχέμετης, ὁ ἔβδομος Μοράτης, ὁ ὅγδοος Μεχέμετης, ὃς δὴ καὶ ήμᾶς ἡχμαλώτευσε καὶ ἐξέωσε τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

7. (...) καὶ ἐλθόντος τοῦ **τζενεράλη** καπετάνου Ἀλωΐζου Λορδᾶ ἐκείνου μετὰ πολλῆς ὅτι παρασκευῆς καὶ δυνάμεως, ἐπίασε τὸ Εξαμίλιον καὶ ἔκτισεν αὐτό, κακῶς δὲ ἀπὸ τῆς συντομίας. Οὐ γὰρ ἐν συντόμῳ τὰ ἀσφαλές, ὡς ὁ λόγος, ἀλλ' ὡς ἐπεὶ ἐπολέμησε τὴν Κόρινθον καὶ οὐκ ἔτυχε τοῦ ἐλπιζομένου, ἀφεὶς καὶ τὸ Εξαμίλιον ἀπῆλθε.

26.4 Φθάσαντός μου οὖν εἰς τὸν Μυζηθρᾶν, μετά τινας ἡμέρας ὀλίγας, τοῦ **καρδιναλίου** καὶ **βιτζεκαντζελλαρίου** καὶ λεγάτου καθολικοῦ τοῦ πάπα ἀπερχομένου μετὰ πολλῶν κατέργων εἰς τὴν Πόλιν διὰ τὴν κατὰ τῶν ἀσεβῶν τοῦ **ῷηγὸς** τῆς Οὐγγαρίας ἐξέλευσιν, ἐστάλην καὶ ἐγὼ πάλιν ἀποκρισιάρης πρός τε τὸν βασιλέα καὶ πρὸς τὸν ἀμηρᾶν καὶ αὐτὸν δὴ τὸν **ῷηγαν**, ἀλλὰ δὴ καὶ πρὸς τὸν **λεγάτον** καὶ πρὸς τὸν καπετάνιον Ἀλωΐζω Λορδᾶν δὶ' ἀναγκαίας δουλείας, πρὸς οὓς προβῶσι τὰ πράγματα.

6. Καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους ἐστάλη καὶ εἰς τὸν Μορέαν παρὰ τοῦ ἀγίου βασιλέως καὶ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ὁ αὐθεντόπουλος κὺρος Θωμᾶς· ἐν ᾧ δὴ χρόνῳ ἐπανέστρεψεν εἰς τὴν Πόλιν καὶ ὁ βασιλεὺς κύρος Ιωάννης. Καὶ ἐμὲ ὁ βασιλεὺς ὁ ἀγιος καὶ πατήρ αὐτοῦ εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ προσηγάγετο Μαρτίων ιζ-η, ὑπάρχοντός μου χρόνων ιζ'', ἐκείνου δὲ τοῦ ἀγίου ξθζ''.

(2.) Καὶ τῷ κζ-ω ἔτει ἐν μηνὶ Νοεμβρίᾳ ἥλθεν εἰς τὴν Πόλιν καὶ ἡ δέσποινα κυρὰ Σοφία, ἡ τοῦ Μόντες Φεράντες μαρκεσίου θυγάτηρ. Καὶ τῇ ιθ-η τοῦ Ιαννουαρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους εὐλογήθη αὐτὴν καὶ ἐστέφθη καὶ βασιλεὺς ὁ κύρος Ιωάννης ἐν τῇ ἀγίᾳ Σοφίᾳ· ἐν ᾧ δὲ στέψει ἐγεγόνει ὄντως ἔορτῶν ἔορτὴ καὶ πανήγυρις πανηγύρεων.

5.1 Ἐν δὲ τῷ χειμῶνι τοῦ αὐτοῦ δὴ ἔτους θανατικοῦ γενομένου ἐν τῇ **Μαύρῃ Θαλάσσῃ** καὶ **φαμελικῶς** εὐρισκομένων εἰς κάστρον ἐν τῶν ἐκεῖσε κεφαλατεύοντες ὁ γαμβρός μου Γοηγόριος ὁ Παλαιολόγος ὁ Μαρμωνᾶς, ἀνὴρ ἀριστος υἱὸς μεγάλου δουκὸς τοῦ Μαρωνᾶ καὶ αὐθέντη ποτὲ τῆς Μονεμβασίας καὶ τῶν περὶ αὐτήν· ἔτι δὲ καὶ ἡ ἀδελφή μου καὶ γυνὴ αὐτοῦ καὶ παιδὶ ἐν αὐτῶν θῆλυ, ἀπέθανε πρῶτον τὸ παιδί καὶ εἰς ζ' ἡμέρας τοῦ παιδὸς ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ εἰς ἑπτὰ ἡμέρας τοῦ πατρὸς ἡ μῆτηρ αὐτοῦ, ἔτι δὲ καὶ ἐξ τῶν ὑποχειρίων αὐτῶν, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ἐναπολειφθέντων δὲ δύο καὶ μόνον τῶν αὐτῶν. Ἐλθόντες ἐν τῇ Πόλει εἶπον ἐν μιᾷ φωνῇ ταῦτα τοὺς ἀθλίους μου γενέτας, οἵ καὶ ἀλλοτρόπως ἀπέθανον ἀκούσαντες τοῦτο, εἰ καὶ οὐκ ἀπέθανον ὡς τελέως ἀπὸ τούτου, μετέπειτα καὶ ἀσθενῶς·

Michael Doukas

Incipit (1-5), Ἀπὸ Αδάμ, τοῦ πρώτου ἀνθρώπου τοῦ πλασθέντος παρὰ Θεοῦ, ἐως Νῶε, ἐφ' ὃν ὁ κατακλυσμὸς γέγονε, γενεαὶ δέκα γεγόνασι· πρώτη, ἡ καὶ παρὰ Θεοῦ, τοῦ Αδάμ· μετὰ δὲ σλ' ἔτη (230), ἡ τοῦ Σῆθ παρὰ τοῦ Αδάμ· μετὰ δὲ τὸν Σῆθ σε' ἔτη (205), ἡ τοῦ Ἐνώς ἐκ τοῦ Σῆθ· μετὰ δὲ τὸν Ἐνώς ω̄' ἔτη (190), δη, ἡ τοῦ Καϊνὰν ἐκ τοῦ Ἐνώς· μετὰ δὲ τὸν Καϊνὰν ρο' ἔτη (165), ἡ τοῦ Μαλελεὴλ ἐκ τοῦ Καϊνάν.

Short Chronicles

1395/6903 (Ind. 3) (1t)

κατὰ δὲ τὸ .^ζγ' ἔτος, μηνὶ Ιουνίῳ, ἐκίνησε κατ' αὐτοῦ ὁ ἀσεβῆς (1) τῶν Τούρκων, ὁ προρρηθεὶς Παγιαζίτης, μάχην βαρυτάτην. ἦν καὶ ἐκράτησεν ἰσχυρῶς ἐπὶ χρόνοις ἔγγιστα η' ἐως ἐλθὼν ὁ Τεμίρπετης ἐξ Ανατολῶν, Περσῶν σατράπης μέγας, ἐτροπώσατο αὐτόν, λαβὼν αἰχμάλωτον καὶ πάντα τὸν ἐν τῇ Ανατολῇ τόπον τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ (5) λεηλατήσας καὶ ἐρημώσας, μηνὶ αὐγούστῳ, ἵνδικτιῶνος ἱ', ἀποδημοῦντος ἐν τοῖς τῆς Δύσεως μέρεσι τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως κυροῦ Μανουήλ.